

Zamykání vchodových dveří bytových domů

Zamykání vchodových dveří bytových domů je v poslední době poměrně častý způsob, jak se jejich obyvatelé snaží ochránit svůj majetek, omezit výskyt osob, které by mohly narušovat jejich bydlení, zvláště pokud jejich obyvatelé již mají s krádežemi, přespáváním bezdomovců, rušením nočního klidu a podobnými jevy negativní zkušenosti. K jejich zamezení bývá zamykání vchodových dveří nejjednodušším i relativně efektivním řešením, nicméně je třeba brát v úvahu, že zamčené dveře sice zabrání krádeži, ale také mohou zabránit úniku osob z požárem ohroženého objektu nebo naopak zkomplikovat zásah hasičů.

Podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších změn (dále jen "zákon o PO") jsou právnické osoby (tedy i společenství vlastníků) povinny vytvářet podmínky pro hašení požárů a záchranné práce, které jsou podrobněji specifikovány v § 11 vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci). Zde je v odstavci 3, písm. b) uvedeno, že k provedení evakuace osob, zvířat a materiálu a k provedení záchranných prací musí být trvale volně průchodné komunikační prostory (chodby, schodiště apod.), které jsou součástí únikových cest, tak aby nebyla ohrožena evakuace nebo záchranné práce. Obyvatelé domu by neměli zapomínat na to, že vchodové dveře jsou součástí komunikačního prostoru - únikové cesty a že jejich uzamčením dochází k porušení § 5 odst. 1 písm. b) zákona o PO s přihlédnutím § 11 odst. 3 písm. b) vyhlášky o požární prevenci. Navíc toto řešení odporuje i dalším předpisům, týkající se požární ochrany. Tato problematika je například řešena i v odst. 2 § 10 vyhlášky č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb ve znění pozdější změny, kde je uvedeno, že otevíratelnost a průchodnost dveří, které se nacházejí na únikové cestě, musí odpovídat českým technickým normám uvedeným v příloze č. 1 části 2. V případě bytového domu se jedná o ČSN 73 0802 PBS - Nevýrobní objekty a 73 0833 PBS - Budovy pro bydlení a ubytování.

Například v závazném technickém předpisu ČSN 73 0802 PBS - Nevýrobní objekty je k této problematice uvedeno:

Únikové cesty musí umožnit bezpečnou a včasnou evakuaci všech osob z požárem ohroženého objektu nebo jeho části na volné prostranství a přístup jednotek do prostorů napadených požárem

Dveře, jimiž prochází úniková cesta, musí umožňovat snadný a rychlý průchod, zabraňovat zachycení oděvu apod. a svým zajištěním nesmí bránit evakuaci osob ani zásahu požárních jednotek. Dveře na únikových cestách umožňují buď ve směru úniku trvale volný průchod, nebo jsou-li opatřeny speciálními bezpečnostními zámky (např. kódovými kartami), musejí být v případě evakuace osob samočinně odblokovány a otevíratelné bez dalších opatření; kódové karty nelze užít u dveří chráněných únikových cest.

Po přečtení výše uvedených předpisů lze sice namítnout, že každý obyvatel domu je vybaven klíči, kterými si může odemknout, a tudíž je zajištěn snadný a rychlý průchod a evakuace je bezpečná, rychlá.... To je ovšem omyl, protože požadavky na evakuaci se vztahují na všechny osoby, které se v objektu nacházejí, např. návštěva, revizní technici, pracovníci údržby. Navíc se nelze spoléhat na to, že klíč budou mít v kritickou chvíli všichni u sebe.

Jaké tedy zvolit řešení, které by bylo přijatelné pro obyvatele domu a zároveň neodporovalo předpisům požární ochrany? Nejjednodušším řešením může být tzv. panáková klika resp. panákový zámek, jejíž použití ostatně doporučuje také ČSN 73 0833 PBS - Budovy pro bydlení a ubytování, kde je uvedeno, že "východové dveře mohou být průběžně zamčené (např. z důvodu zabránění krádeží v bytech), přičemž se doporučuje z vnitřní strany otevíratelné dveře bez odemčení (např. panicovou kliku)". Jedná se o kování, které vyhoví i čl. 5.5.9 ČSN 73 0810 PBS - Společná ustanovení, kde je uvedeno "Požární uzávěry (jakož i dveře - uzávěry bez požární odolnosti) vyskytující se na únikových cestách musí mít ve směru úniku osob kování, které umožní po vyhlášení poplachu (nebo po jinak vzniklém ohrožení) otevření uzávěru ručně či samočinně (bez užití jakýchkoliv nástrojů), ať již uzávěr je běžně zamčený, zablokovaný či jinak zajištěný proti vloupání apod." Jiným řešením mohou být také samočinná bezpečnostní kování, která v případě ohrožení dveře automaticky odemknou.